

Aan de gemeenteraad

datum 17-01-2023
behandeld door M. Penders
ons kenmerk 2022-0210423
doorkiesnummer
onderwerp Stand van zaken lange
termijn-financiering
Stedin

Geachte mevrouw, heer,

Met deze brief brengen wij u in hoofdlijnen op de hoogte van de laatste ontwikkelingen ten aanzien van de lange termijn financiering van Stedin.

Waarom heeft Stedin extra eigen vermogen nodig?

Als gevolg van onder andere economische ontwikkelingen, de digitalisering van de samenleving, de overgang naar elektrisch rijden, het bouwen van aardgasvrije huizen en het verduurzamen van de energievoorziening, groeit de vraag naar elektriciteit. De investeringen die hiervoor nodig zijn leiden voor Stedin tot een kapitaalbehoefte. Tot en met 2030 investeert Stedin € 8 miljard in een toekomstbestendig net, om de energietransitie mogelijk te maken, de woningbouwopgave te faciliteren en economische ontwikkeling te ondersteunen.

Stedin en de aandeelhouderscommissie (AHC) hebben gecommuniceerd dat voor de financiering van de investeringen (oplopend tot € 8 mld.) er extra eigen vermogen nodig is tot € 1,8 miljard in 2031 om aan de groeiende vraag naar elektriciteit te kunnen voldoen en tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten te kunnen blijven investeren in uitbreiding, verzwarend en beheer van de regionale energienetten. Daarbij is een solide kredietwaardigheid en daarmee credit rating van belang om toegang tot vreemd vermogen te houden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Om deze solide kredietwaardigheid te behouden wil Stedin aanvullend eigen vermogen aantrekken, in dit geval €1,8 miljard tot 2031.

Wanneer invulling wordt gegeven aan de kapitaalvraag behoudt Stedin naar verwachting haar huidige credit rating, wat bijdraagt aan haar financiële robuustheid en kan Stedin invulling blijven geven aan haar investeringsprogramma om de energienetten zowel qua kwaliteit als capaciteit geschikt te houden in de komende jaren van de energietransitie, naast haar reguliere beheertaken ten aanzien van de gas- en elektriciteitsnetten

Hoe verkrijgt Stedin extra eigen vermogen?

De kapitaalvraag, met een bedrag van €1,8 miljard, is te omvangrijk om enkel door de 44 bestaande gemeentelijke aandeelhouders, waaronder Papendrecht, solitair in te vullen. Daarom is in de aandeelhoudersvergadering (AVA) van 16 februari 2022 besloten om voor het versterken van het eigen vermogen in te zetten op nieuwe aandeelhouders zoals het Rijk en niet aandeelhoudende gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied. Dit mede ingegeven door de eerdere bijdragen in de kapitaalsbehoefte van Stedin door bestaande aandeelhouders in 2021 ter grootte van € 200 mln., waarin Papendrecht een aandeel had van afgerond € 2,6 mln. aan preferente cumulatieve aandelen.

Vanuit solidariteit, het landelijk beleid rondom de energietransitie en CO2-reductie en de wettelijk aan gemeenten gegeven regie bij de energietransitie is het een logische gedachte dat het Rijk en alle gemeenten en provincies die in Stedin's verzorgingsgebied liggen, ook kapitaal bijdragen en aandeelhouder van Stedin worden. Ook het Rijk en niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies hebben immers baat bij een financieel robuuste netbeheerder.

De bestaande aandeelhouders hebben in de AVA van 16 februari 2022 overigens ook aangegeven een laatste remedie te zijn als voornoemde traject met de Staat en niet aandeelhoudende gemeenten en provincies niet tot voldoende versterking van het vermogen leiden.

Hoe verlopen de gesprekken met de Staat?

Sinds eind 2021 zijn de drie grote regionale netbeheerders (Alliander, Enexis en Stedin), een vertegenwoordiging van hun aandeelhouders en de Staat in gesprek over de hoogte en de tijdsspanne van de kapitaalbehoefte van de netbeheerders, mogelijke oplossingsrichtingen en de rol die de Staat daarin kan spelen.

De Staat en de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin zijn op 25 november 2022 tot een onderhandelingsakkoord gekomen over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het "Afsprakenkader Kapitaalbehoefte Regionale Netbeheerder (AKRN)". De ministers Kaag (Financiën) en Jetten (voor Klimaat en Energie) hebben op 28 november 2022 hierover middels een Kamerbrief de Tweede Kamer geïnformeerd.

Het doel van het AKRN is om afspraken vast te leggen over het proces rondom eventuele toekomstige verzoeken voor kapitaalstortingen, inrichting van de governance bij toetreding, waardering en samenwerking. Ook wordt in het AKRN vastgelegd op welke wijze kapitaalverzoeken in behandeling worden genomen en onderzocht.

Het ARKN geldt (in geval alle partijen, de Staat, netwerkbedrijven en aandeelhouders, daarmee hebben ingestemd) als kader voor alle drie de netwerkbedrijven. Er is echter met het overeenkomen van het AKRN nog geen daadwerkelijke toetreding en kapitaalstorting geëffectueerd. De in het AKRN opgenomen voorwaarden worden namelijk verwerkt in een zogenaamde Participatieovereenkomst (POVK) tussen de Staat en het individuele netwerkbedrijf, waaronder Stedin. Bij Stedin is de situatie het meest urgent en wenst men in 2023 toetreding van de Staat als aandeelhouder om zodoende de A- credit rating te behouden. Het overeenkomen van het AKRN is de eerste stap, daarna zullen de Staat, Stedin en de AHC de tweede stap zetten en een POVK moeten overeenkomen.

Gegeven Stedin's urgentie is het doel om begin 2023 c.q. het eerste kwartaal 2023 tot een definitieve Participatieovereenkomst te komen met Stedin en de Staat. Onderdeel van de POVK is ook de waardering en de uiteindelijke prijs per aandeel waardoor inzichtelijk wordt welk belang de Staat verwerft ten opzichte van een eventuele storting van € 500 mln. (gelijk aan de hoogte van het budgettair mandaat uit de Miljoenennota 2023).

Op dat moment wordt ook duidelijk welke gevolgen de toetreding van de Staat heeft op het aandelenbelang (mogelijke verwatering) en de zeggenschap van bestaande aandeelhouders en het dividend(beleid) van Stedin. Wanneer het zover is zal de POVK en alle relevante bijlagen worden aangeboden voor bestuurlijke besluitvorming aan de zijde van de Staat en aan de gemeenteraad als aandeelhouder.

Met het beoogde belang waartoe de Staat bereid is te participeren in het eigen vermogen van Stedin is nog niet voldaan aan de totale kapitaalbehoefte ter grootte van € 1,8 mld.

Hoe verlopen de gesprekken met de niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies?

De aandeelhouderscommissie (AHC) en Stedin hebben tot op heden een goede en constructieve dialoog met niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied. Binnen deze groep van niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies zijn in het licht van de geografische spreiding en hun omvang vijf grote partijen onderkend die als regionaal aanspreekpunt voor Stedin en de AHC fungeren en met wie verdere acties richting gemeenten in hun regio worden gecoördineerd.

Het betreft:

1. Provincie Zuid-Holland
2. Provincie Utrecht
3. Provincie Zeeland
4. Gemeente Utrecht
5. Gemeente Amersfoort

Er zijn reeds gesprekken gevoerd op bestuurlijk (en op ambtelijk) niveau over het toetredingsvraagstuk. In die hoedanigheid is op 5 september 2022 een breed Informatiepakket aan de meer dan 50 niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies verstrekt waarin nadere en verdiepende informatie door Stedin is verschaft om te ondersteunen in de afweging of aandeelhouderschap voor de betreffende gemeente of provincie geschikt is.

De bestuurders van de drie provincies hebben aangegeven de besluitvorming over mogelijke toetreding en het storten van kapitaal aan de nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten over te laten. De niet-aandeelhoudende gemeenten wachten over het algemeen eerst de besluitvorming en mogelijke kapitaalstortingen van de provincies af. Buiten de 5 partijen waarmee Stedin en de AHC in gesprek zijn, hebben een aantal gemeenten aangegeven vooralsnog geen interesse te hebben.

Het vervolgproces

Het is de bevoegdheid van het college, als aandeelhouder, om toestemming te verlenen aan Stedin het afsprakenkader, wat geldt voor alle netwerkbeheerders, met de Staat te ondertekenen. Met deze goedkeuring wordt aan Stedin en de aandeelhouderscommissie (AHC) de mogelijkheid gegeven tot het aangaan van de verdere gesprekken met de Staat en te komen tot een finaal concept Participatieovereenkomst.

De definitieve vaststelling vindt plaats in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) waarover u als gemeenteraad vooraf goedkeuring geeft voor het aangaan van de definitieve uitwerking van de Participatieovereenkomst. U dient goedkeuring te geven omdat dan ook de statuten van Stedin aangepast moeten worden, er sprake is van wijziging in gezagsverhouding door toetreding van de Staat als aandeelhouder en het dividendbeleid aangepast wordt. De ambitie ligt er om de AVA te houden op 26 mei 2023.

Wij zullen u blijven informeren over de voortgang van dit traject. Het streven van de AHC en Stedin is om finale besluitvorming door de nog niet aandeelhoudende gemeenten en provincies in de tweede helft van 2023 af te ronden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de waarnemend burgemeester,

J.M. Ansems, MSc

mr. drs. A.M.M. Jetten